

Uçuş tabiplerinin görev tanımları, istihdam gereklilikleri ve istihdam yer ve şekillerinin belirlenmesi

Kadir Eren¹, Ali Saib Engin¹

1 MD, Sivil Havacılık Genel
Müdürlüğü
Ankara, Türkiye

Correspondence to
Üner Beköz,
Antalya Bilim University ELBA
Aviation Institute,
Turkey;
uner.bekoz@antalya.edu.tr

Received 03 MAR 2019
Accepted 03 MAR 2019

To cite: Eren K., Engin AS.,
JCivilAvia Published Online
First:
07 MAR 2019

Aşağıda ad-soyad ve orijinal belgede imzası bulunan kişiler “Emniyet Yönetimi” başlığında uçucu sağlığı sorumlularının, sorumlulukları ve veri toplama/çalışma şekillerinin belirlenmesi, eğitim gereklilikleri ve Hava Uzay Hekimliği bilgi alanı ve uzmanlarının kullanımı ve sistemdeki yerleri Sonuç Raporu içeriğini burada yayımlandığı şekliyle olduğu gibi kabul etmektedir.

ERTAÇ ALTUNER, A. YAVUZ BALDIRAN, CEM BAŞARAN, SAVAŞ VURAL, ÇİĞDEM ERSAN, FERİHA SİNEM SOMUNCU, A. MURAT ÖZER, SUAT DEMİRTUĞ, ÖZLEM İMRAK DEDA, MAHİR DEMİRKAZIK, HÜLYA DOĞAN YEDİKARDAŞLAR, HÜRCAN GİRGİN, OĞUZHAN YILMAZ, AHMET TIRYAKİ, YILDIRAN ÖZEL, İRFAN YALDIR, YAŞAR ÇETİN URAL, SONER KAYAN, NAZIM TANSU YENİİZ, BURAK EMRE AYDIN, SERKAN ESKİOĞLU, MUSTAFA GÜZEL, ALİ ÖZKAN, MUNİSE BARUŞ KIRCA, PINAR ERDİL, NİLGÜN POLAT, SİNAN AYTAÇ POLAT, PINAR BİRLER, ŞENOL ŞENSOY, AYKUT POSTOĞLU, DİLEK D. ALTINÖRS, MEHMET EREN KURNAZ, ÇAĞLAR ÖZKAYA, BURHAN BİRLİ, YILMAZ ÇAPAR, ASİL ÖZTEKİN, M. SEDAT OFLUOĞLU, OSMAN ERTÜRK, MUSTAFA KEŞAPLI, ETHEM BORA KARAÇAKIR, KAZIM OKAN GÖKER, İSMAİL TIMBİLOĞLU, VAHDET KARAKOÇ, FERAY HOPLAR, ERDAL KÖKCAN, ALİ SAİB ENGİN, FATMA ASLIHAN KAYA, ŞEHRİBAN AYDIN, HÜSEYİN BAHADIR, MUHAMMET MUSTAFA OSMANLIOĞLU, HATİCE GÜNAY, RECEP AYHAN UÇAR, ADİL BAKİ PAKSOY, ÖMER AKGÜL, ZAHİDE DEMİREL, K. TARKAN DEMİR, SALİH AĞAÇKESEN, İBRAHİM HALİL IŞIKLI, EDA SABANER, S. UĞUR ÖZTÜRK

KOORDİNATÖR	KOORDİNATÖR	KATİP
İmzalı		İmzalı
Mehmet Ali Pakalın		Dr. Cem Başaran
SUNUM YAPANLAR		
Dr. Kadir EREN, Dr. Nilgün POLAT, Dr. Cem BAŞARAN , Dr Mehmet Deniz AYBEY, Dr. Mustafa MORKOYUN, Dr. F. Sinem SOMUNCU, Dr. Erdinç ERCAN, Dr. Sinan Aytaç POLAT, Dr. Engin DEMİR		

RAPOR

Havacılık Tıp Merkezleri (HTM) ve Muayeneler hakkında:

- ✓ HTM sayısı bilimsel metodlarla önce ülkenin sonra da ilin, ihtiyacına göre belirlenmelidir.
- ✓ Askeri pilot sertifikaları, gerekli eğitimleri alan, askeri mevzuta ve istenen şartları sağlayan HTM'lerinde verilebilmelidir.
- ✓ Kabin Ekibi ve Diğer Havacılık personeli Periyodik muayenelerinin, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunundaki gibi, 3 yılda bir yapılması uygun olacaktır.
- ✓ Her türlü Havacılık muayene fiyatlaması; TTB, SUT fiyatları veya konuyla ilgili Derneklerin önerilerine göre SHGM tarafından taban ve tavan fiyat olarak belirlenmelidir.
- ✓ Havacılık Tıp Merkezlerinin asgari fiziki şartları belirlenmelidir (m2, bekleme odası, muayene odası, arşiv ve yardımcı personel odası gibi).
- ✓ Tazeleme eğitimleri konuları belirlenerek, 3 yılda bir Eğitim kurumlarında yapılacak şekilde devam etmesi sağlanmalıdır.
- ✓ Uçuş tabiplerine uçakta müdahale eğitimi verilmeli.
- ✓ Uçuş tabiplerine koltuk rezervi olmalıdır.
- ✓ Üniversite ve meslek yüksek okulları kabin memuru ve diğer personel eğitimlerinde tercihen Uçuş Tabibi istihdamı olmalıdır.
- ✓ Diğer havacılık personeli (Dispeçer, Load master, Apron çalışanı, Teknisyen vb) tanımı netleştirilmelidir.
- ✓ Pilotların sağlık mevzuatı eğitimlerinin tazelenmesi periyodik olmalıdır.
- ✓ E nabız yada medulla doktor alanının otomasyona eklenmesi,
- ✓ Uçuş Tabipleri pilot ve diğer havacılık personelinin çalışma ortamlarını(apron, uçuş, kabin, ATC gibi) değerlendirebilmesi için uçuş mürettebat kartı veya aprona giriş izni veren kısıtlı apron kartları verilebilir.
- ✓ EASA sağlık lisansları muhakkak Türk sağlık lisansına çevrilmeli.
- ✓ Uçuş Tabipleri için yüksek lisans ve doktora programları Hava ve Uzay Hekimliği ABD olan üniversitelerde yapılmalıdır.

Havacılık Personeli İlk ve periyodik muayeneleri hakkında;

- ✓ Tüm Uçuş Personelinin; İlk Muayeneleri Havacılık Tıp Merkezlerinde yapılmalıdır.
- ✓ Periyodik muayeneler; Kabin ve Diğer Havacılık Personeli için, Yetkili Tabiplerce yapılabilirdir.
- ✓ Kabin ve Diğer Havacılık Personelinin Periyodik muayeneleri; AeMC olan il ve komşu iller haricinde, Yetkili Tabiplerce yapılabilirdir.
- ✓ Pilot hariç Kabin ve diğer havacılık personelinin periyodik sağlık muayenelerinin şirketlerin işyeri hekimi/uçuş hekimleri (OHMP) tarafından yapılması uygun olacaktır. OHMP tanımı EASA Part-Med'e uygun hale getirilmelidir. Bu durumda Çalışma Bakanlığı mevzuatı da karşılanmış olacaktır.

İSTİHDAM ve Kadro hakkında;

- ✓ AMS,
- ✓ AeMC,
- ✓ DHMİ,
- ✓ Havayolu İşletmeleri,
- ✓ Havalanları Sağlık İşletmelerinde, görev yapan hekimler
zorunlu olarak Uçuş Tabibi olmalıdır.
- ✓ Uçuş Eğitim Organizasyonları(ATO),
- ✓ Ulaşım Emniyeti İnceleme Merk. Başk. ekibinde,
- ✓ Sağlık Bakanlığı koordinesinde Hava Ambulans faaliyetlerinde
Uçuş Tabibi olmalıdır.
- ✓ İşyeri Hekimi istihdam zorunluluğu olan; Genel ve Ticari Havacılık işletmelerinde tercihen Uçuş Tabibi olmalıdır.

- ✓ Uçuş Tabipliği görevi, Yetkilii ilk iki Tabip için (HTM Başkanı ve 1. Uçuş Tabibi), Tam Zamanlı olarak yapılmalıdır.
- ✓ HTM'lerinde çalışan Uçuş Tabipleri için, T.C. Sağlık Bakanlığında Uçuş tabibi kadrosu tanımlanmalıdır.
- ✓ Uçuş Hekimliği hizmetleri veren Hekimler için; Mali Mesuliyet sigortası ve Tamamlayıcı sigorta yapılması sağlanmalıdır.
- ✓ Hava ve Uzay Hekimliği Uzmanları; AMS, DHMİ, AeMC, Hava Yolları, Uluslararası Hava Yollarında öncelikli olarak görev almalıdır.
- ✓ AMS Hizmet Standartları süreleri iyileştirilmeli,(AMS medikal Asector özlük hakları iyileştirilmeli)

Eğitimler;

- ✓ Kabin Ekibi ilk yardım eğitimlerinin yeniden düzenlenmesi. Kabin ekibi ilk yardım eğitimleri yeniden düzenlenmeli, Eğitim içeriğine, EASA konuları dahil edilmelidir. Temel İlk Yardım Eğitimi en az 3 gün olmalıdır (2 gün Sağlık Bakanlığı Yönetmeliğine göre, 1 gün de EASA konuları). EASA konuları; Uçuş Tabipleri tarafından anlatılmalıdır. Bu eğitimleri, Asgari Araç-Gereçlere sahip olan; Havayolu Şirketini Uçuş Hekimleri. Havacılık Tıp Merkezleri Uçuş Hekimleri ve bünyesinde Uçuş Hekimi bulduran Tüzel Kişilikler verebilmelidir.
- ✓ Havacılık Tıbbi Eğitim Kurumlarında, Eğitim Sorumlusu mutlaka Hava ve Uzay Hekimliği Uzmanı olmalı, en az iki "Hava ve Uzay Hekimliği Uzmanı" istihdam edilmeli ve Uzmanlar için sağlık sertifikası vermiş olma zorunluluğu aranmamalıdır.
- ✓ Havacılık Tıbbi Eğitim Kurumları, yalnızca Hava ve Uzay Hekimliği A.D. olan Üniversiteler bünyesinde açılmalıdır.
- ✓ Ulusal ve Uluslararası Hava ve Uzay Tıbbi Kongrelerinin Planlaması ve Bilimsel Başkanlığı Hava ve Uzay Hekimleri tarafından yapılmalıdır. Bu kongrelerde uçuş tabipleri, havacılık tıbbi profesyonelleri, otoriteleri ve havacılık tıp merkezleri görev almalıdır.
- ✓ Havacılıkla tıbbi ilgili derneklerde ihtiyaç duyduğu durum ve konularda kongre, çalıştay vb. Bilimsel faaliyetlerde bulunabilir.
- ✓ Ulusal ve Uluslararası Hava ve Uzay Tıbbi Kongrelerinde, "Havacılık Tıbbi Mevzuatı dışında havacılık Hukuku" konuları da yer almalıdır.
- ✓ 040 dersleri Hava ve Uzay Hekimleri ile Uçuş Tabiplerince verilmelidir
- ✓ SHGM Sağlık Komisyonuna, Havayolu Şirketlerini ve DHMİ'yi temsilen de temsilci alınmalıdır.
- ✓ Maddeleri görüşülüp ilgili maddeler hakkında bildirim ve kanaatler kayıt altına alınmıştır.